

Škole vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zbiraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Aškezijskega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nekontrolirana pisma ne sprejemamo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. — Lastnik koncesije lista: Edinosti. — Tisk: Tiskarna Edinosti. — Naročnina: ena letna 1.30, pol leta 1.15 — in celo leto 1.35. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 20 stot., obrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa 1. — Oglase sprejema inšerati oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška Aš. 20.

Mirovna konferenca.

Jugoslovanski odposlanci podpisajo mirovno pogodbo.

PARIZ, 21. (S.) Iz Beograda poročajo: Vlada je pooblastila srbske delegate na mirovni konferenci v Parizu, da podpisajo saintgermainsko mirovno pogodbo.

Porazdelitev avstro-ogrskega trgovskega brodogradništva.

PARIZ, 20. Vrhovni svet se je bavil s porazdelitvijo tonelaže avstro-ogrske trgovinske mornarice. Jugoslovanska delegacija je svojevoljno zahtevala, da se puste ladje trgovinske mornarice tistim, ki so bili njihovi lastniki 4. novembra, na dan sklepa premirja. Zadeva se je izročila komisiji za vojne poplave, ki je bilo enoglasno odobreno. Sklenilo se je, da se ribiški čolni in vse ladje, katerih tonelaža ne presega 2000 ton, puste za vzajemnim lastništvom in solistništvom Jadrana. Z drugimi besedami priznava današnji sklep samo Jugoslovancem in Italijanom pravico do posesti ribiških ladij v Jadranskem morju. Vrednost posameznih ladij človeki komisija za vojne poplave; stroške za povrnitev ladij plača država, katere podaniki so lastniki ladij.

Proučevanje vzhodno-galijskega vprašanja.

PARIZ, 21. (S.) Po večernjem zaslišanju poljskih odposlancev Pateka in Grodkega je vrhovni svet vnovič proučeval vzhodno-galijsko vprašanje. Odobril je nadalje končno veljavno besedilo pogodbe glede Spitzberga, ki je bila popravljena v skladu s sklepi norveških odposlancev. Danes zjutraj se je bavil vrhovni svet s položajem imetelj železniških prebivalcev, ki bi si hoteli pridobiti dansko državljanstvo. Tozadevno se odlošje danski vladi nota.

Lersnerjev pogovor s Dutastom in Bertelotom.

PARIZ, 21. (S.) Nemška odposlanca von Lersner in Simon sta imela včeraj pogovor z Dutastom, generalnim tajnikom na mirovni konferenci, in z Bertelotom, ravnateljem zunanjih političnih zadev. Razpravljali so o zapisniku, ki ga morejo podpisati Nemci glede preimnih klavzul, ki bi se ne izvršile na dan, ko stopi versailleska pogodba v veljavo.

Odločni nastop poljske delegacije za priključenje vzhodne Galičije k Poljski.

PARIZ, 20. Eno izmed najvažnejših vprašanj, o katerih je danes razpravljala vrhovni svet, je bilo vprašanje vzhodne Galičije, ki ni samo poljsko, temveč tudi evropsko vprašanje, ker so od njegove rešitve odvisni bodoči odnosi med zapadno in vzhodno Evropo.

Poljska delegacija je nastopila zelo odločno za priključenje vzhodne Galičije Poljski. Ker je bila zahteva poljske delegacije glede vprašanja v načrtu statuta, ki ga je določil vrhovni svet 11. nov. odklonjena, je pojasnil Patek poljsko stališče glede vzhodne Galičije: »Vzhodna Galičija — je rekel Patek — ni nikdar pripadala Rusiji, ki nima zaradi tega pravice, da jo zahteva. Iz istih vzrokov nima pravice niti Ukrajina. Prebivalstvo vzhodne Galičije je poljsko, čeravno moram reči, da ni ljubo priznati, da ni popolnoma. Če bi konferenca odklonila poljske zahteve, bi to porazno vplivalo na poljsko javno mnenje. Poljski zbor se je enoglasno izjavil za priključenje vzhodne Galičije Poljski. Vse narodne volje se je moral tudi sam Paderewski obvezati, da ne podpisuje miru, ki bi ne priselil Galičije Poljski. Patek je nato naglašal, kakšne posledice bi imela odklonitev poljske zahteve. Opozoril je vrhovni svet, da bi moral v tem slučaju Paderewski odstopiti, da bi nastali v Poljski grozni neredi, ki bi samo odlopih pot boljševikom, kateri itak čakajo primernega časa, da poplavijo Poljsko.

Grodski je naglašal, da bi Galičija, vezana sama nase, ne mogla živeti, ker so njene gospodarske razmere zelo slabe.

Vključ tem izjavam je ostal vrhovni svet vendar pri svojem statusu od novembra. Mandat za organizacijo in vladanje vzhodne Galičije bo trajal 25 let. Šele po tem roku določijo lahko končno veljavni statut.

IZ RUSIJE.

Položaj severne vojske v polovici novembra.

ARHANGELSK, 20. (S.) Poročilo severne vojske pravi o položaju v prvi polovici meseca novembra naslednje: Na murmanski fronti se nadaljuje ofenziva z uspehom; poskusi izkorenjenja sovražne mornarice so se izpolnili. Boljševiške ladje so bile potopljene. Na fronti ob železniški progi iz sovražnikov napori zelo veliki. Ob vzhodni obali Oniščega jezera je bilo zasledenih več vasil. Na fišelski fronti smo zasedli mesto Diaterk in 5

vasil. Organizirali smo vstajo proti komunistom; neki komunistični polk se je uprl in ubil 3 ljudske komisarje.

Zmešnjave v Rusiji.

LONDON, 20. »Timesom« javljajo iz Helsinkisa, 19. t. m.: Litvinov, zastopnik sovjetske Rusije, ki se ima sestati z angleškim zastopnikom je prispel v ponedeljek v Dorpat. Z njim so bili trije angleški ujetniki, poslani od estonske vlade.

Danes se je Litvinov dogovarjal z zastopniki baltičskih pokrajin o vprašanju izmenjave talcev, toda pogajanja so se prekinila in se bodo nadaljevala šele v sredo, ker se ni moglo priti do sporazuma. Mirovna pogajanja med Estonci in boljševiki niso imela nobenega uspeha, največ zaradi tega, ker ni gotovo, kaj se bo zgodilo z zapadnorusko vojsko.

Hiter razvoj pogajanj ovira tudi Finska, ki se noče udeležiti pogajanj; z druge strani je izjavil estonski minister za zunanje zadeve, da je Poljska izrazila željo, da bi sklenila zvezo z baltičskimi pokrajinami.

Zadnje poročilo severozapadne ruske vojske javlja, da so boljševiki prodrli do Nisija, ki se nahaja 12 km južno od Narve. Na vsak način pa je postal boljševiški pritisk slabši, in upa se, da se ruski vojski ne bo treba umekniti na estonsko ozemlje.

Judenit obdrži poveljstvo, dokler se ne pojasni vojaški položaj. Zagotavlja se, da se ruska vojska ne razoroži, četudi bi se morala umekniti na estonsko ozemlje.

Od Denjinka prihajajo vesti, da so izbruhnili velikanski protiboljševiški izgredi v Kalugi in Brjansku, 170 km južnozapadno od Moskve. V Brjansku so tovarniški delavci napadli komisarje in poveljstvo 14. ar. zbora. Boljševiki so poklicali čete z bojišča na pomoč.

Atentat na admiralu Kolčaku.

PARIZ, 21. (S.) »La Presse de Paris« objavlja neko brzojavko iz Stockholma, ki pravi, da se doznava iz radiobrojavke iz boljševiškega vira, da se je baje izvršil atentat proti admiralu Kolčaku; vrgli so baje več ročnih granat proti njemu (Kolčaku), ki se je nahajal sredi grupe častnikov in vojakov. Dva vojaka sta bila pri tem napadu ubita, 12 pa jih je bilo ranjenih.

NA POTI K NOVI ZVEZI MED FRANCIO IN RUSIJO.

Vezi med Francijo in Rusijo je pretrgala ruska revolucija, toda prijateljski čuti med tema dvema državama so živeli še nadalje in žive še danes ter imajo svoje zastopnike v Rusiji in Franciji. Ideja nove zveze med Rusijo in Francijo dobiva venomer več zagovornikov med francoskimi in ruskimi politikimi. Tako je odgovoril senator Gaston Doumergue, bivši ministrski predsednik, in ugleden demokratski politik, na »referendum« ruskega lista »Skupna stvar« naslednje:

»Interesi svetovnega miru in Francije ter Rusije zahtevajo danes več nego kedaj ohranitev francosko-ruske zveze. Ta zveza se bo morala obnoviti z iskrenimi nameni, katerih udeležitev se lahko dovoli dvema demokratskima državama, ki si želita edinole napredka in miru. V ta namen si bo treba z vzajemno prisego zajamčiti vojaško pomoč proti napadam, ki bi jih zveza narodov ne mogla preprečiti, a razun tega je treba skleniti gospodarski dogovor, ki je nujno potreben za napredok obeh narodov.«

Senator Henrik Herriot, bivši minister in sedaj predsednik izvrševalnega odbora radikalno-socialistične stranke, trdi, da je zveza med Francijo in Rusijo neobhodno potrebna, smatra pa, da je sedaj nemogoče določiti pogoje; na vsak način pa misli, da pride Francija do sporazuma edinele z republikansko, liberalno in neboljševiško Rusijo.

O nameni in ciljih te nove francosko-ruske zveze govori Josip Reinach, znameniti pisatelj političnih razprav, takole: »Ta nova zveza bo imela nalogo, da štiti ravnotežje, ki bo posledica pogodb, sklenjenih pod nadzorstvom zveze narodov. V ožjem zmišlu bo namen te nove zveze sklep prijateljskega dogovora z drugimi slovanskimi državami, in sicer Poljsko, Češkoslovaško in Jugoslavijo.«

Na »referendum« ruskega lista so odgovorili tudi časnikarji vseh strank, med drugimi August Gauvain za »Journal des Debats« in Stefan Lauzanne, glavni urednik »Matina«, mnogi socialistični in nacionalistični zastopniki ter druge ugledne osebe.

»Za mir v Evropi je neobhodno potrebna ohranitev zveze med Francijo in Rusijo — pravi Lauzanne — kakor je potrebna za mir v kaki pariški hiši pristrana sloga med glavnimi najemniki. Toda zveza bo morala obstojati med obojema narodoma, a ne samo med obojema vladama ali finančniki obeh držav. Med ruskim in francoskim narodom se mora ustvariti skupnost ciljev, a zato je treba manj stika med politikimi in več med profesorji, učenjaki, trgovci in velikimi društvi. Na avetu je to zlo, da se med državama omejuje vse na dva vprašanja: izposojati si denar in si vzajemno delati sramotne krivice.«

August Gauvain, sotrudnik lista »Juornal des Debats« govori o načrtu nove francosko-ruske zveze takole: »Nova francosko-ruska zveza bo morala temeljiti na dogovoru za preprečitev vsakega direktnega ali indirektnega poizkusa nemškega napada na zapadni vzhod in razun tega na dogovoru s številnimi državami, nastajimi na ruševinah bivše avstroogrske monarhije, ki so ravno vsled tega razpada dosegle svoje navadno in državno edinstvo.«

Francija bo morala potem skleniti lojalne dogovore z neodvisnimi ali avtonomnimi državami, ki so se ustanovile na ozemlju stare ruske države in ki se na kakšensih podlagi priključijo Rusiji.

Končno je potrebna odločna gospodarska zveza, ki temelji na trgovinskih dogovorih, kateri ščitijo interese in napredok obeh narodov.«

Ruski listi bo pričel odgovore na svojo okrožnico, svoj »referendum«, ki ima namen, da iznese pred javno mnenje vprašanje, ki se bo moralo prej ali slej rešiti.

Finsko ministristvo ni odstopilo.

RIM, 21. (S.) Finsko poslanstvo poroča: Vest, da je finsko ministristvo odstopilo, je neutemeljena in neresnična.

Konferenca v Dorpatu.

LONDON, 21. (S.) Glede konferenco v Dorpatu naznanja estonsko odposlanstvo, da se izjavil Litvinov nekaterim časnikarjem, da so boljševiki pripravljati oddati svoje brodogradne v finskiem zalivu kot jamstvo za mir ter določiti nevtraln pas med Rusijo in obmejnimi državami.

IZ POLJSKE.

Delo v tovarnah v Locku.

VARŠAVA, 20. (S.) Tovarne v Locku so zopet začele delovati. Delavci kažejo občudovanja vredno energijo in delavnost. »Gazeta Poljska« pravi, da je treba priznati, da skušajo industrialci podpirati razvoj dela in da predlagajo delovni komisiji vprašanja, ki nastajajo med njimi in delavci.

IZ ROMUNSKA.

Volitve na Romunskem.

PARIZ, 20. Iz vesti, ki prihajajo iz Romunske o izidu volitev, je razvidno, da so bili tam liberalci poraženi. Liberalna stranka ima namreč, kakor je znano, na čelu Bratianu, bivšega ministrskega predsednika. Nacionalni blok v Transilvaniji, ki pošilja v Bukarešt skoraj več poslancev nego stara kraljevina, je zagotovil zmago skoraj vsem svojim kandidatom. V stari kraljevini so računali vodilni strank na zmago, da bi ustanovili novo vlado, ki bi nasledovala prehodnemu ministristvu, pod predsedstvom generala Vaitoja-na, Bratianovega prijatelja.

Predvsem je razvidno, da se je večina vpisanih volilcev iz opozicije, ki jo vodila general Averescu in Take Jonsku sporazumno s socialisti, nalašč vzdržala glasovanja, čeravno je obvezno. Od 1 milijona in 300.000 vpisanih volilcev jih ni glasovalo 431.000, a 278.000 je stavilo v žare bode glasovnice. To dejstvo je zelo pomembno. Vključ temu, da ni glasovalo 50% volilcev, so dobili liberalci samo 103 mesta na 241, in sicer s 199.000 glasovi. Vsa druga mesta so dobili kmetijski kandidati, nacionalci in neodvisneži. Posebno so zanimivi izidi volitev v Bukarešti. Od 117.572 vpisanih volilcev je glasovalo za liberalce samo 72.202. Kralj poveri sestavo novega kabineta bržkone Maninu, predsedniku transilvanjskega narodnega sveta.

IZ MADŽARSKE.

Sklicanje narodne skupščine.

BUDIMPEŠTA, 21. (S.) Ljudi se je odlok, ki določa, da se začne volitve v madžarsko narodno skupščino dne 20. decembra. Glasovanje je obvezno; kdor ne glasuje, bo zaprt.

svobodnjaške, v vojsko. Stokrat se je izvila kletav iz kmetijskih prs proti visokim zidovom Susjeda. Za Gjuro Mogaica se mislo menili krvniki, ali vprašal je Gubec in povpraševala je Jana. Zastonj, ne sledi ne glasu o Gjuri. V aoci je odšel z Brdovca, a ni dospel v Stubico. Ni ga, kakor da ga je veter odnesel. Gubec je stal sredi svojega dvorišča, in uprli roki ob boka, je gledal mračno v tla. »Da« je šepetal polglasno, »rekel mi je: »To boš videl kmalu.« Da, da, to so Tahovi nohti.«

Pred Gubcem je stajala plakala Jana, a se klopil pod orehom je sedel s povečeno glavno Jurko. Stiskajoč si srce z rokama je ihtela na ves glas, in goste solze so ji kapale iz obredkih oči po licu. Slednjit je pokleknila, oklenivši se obupno Gubcevih kolen, ter zavrnila, prijemši se z roko za glavo:

»Zaklinjam vas pri živem Bogu, zaklinjam vas pri krvi Jezusovi, pomagajte, kume Mate; ako ne pomorete vi, ne pomorejo niti angeli nebeski.«

»Umiri se Jana,« je rekel Gubec, položivši roko na glavo bodne mladenke in velika solza se mu je izvila na oko, »poizkušati hočem se eno.«

In v drugit je šel Mato na Susjed, a žanjim

Kabinetna kriza.

BUDIMPEŠTA, 21. (S.) Listi smatrajo, da se novemu ministrskemu predsedniku Huszarju posreči vkljub vsem težavam sestava novega kabineta do sobote.

Išče se kandidat za madžarski prestol.

BASEL, 20. (S.) Z Dunaja poročajo: »Acht Uhr - Abendblatt« piše, da se govori o načrtu, po katerem bi se moral poklicati na madžarski kraljevi prestol kak inozemski princ, vedno bolj resno. V dunajskih političnih krogih se govori, da bi morala mirovna pogodba vsebovati klavzulo, ki bi preprečala, da bi mogel član iz habsburške rodovine stopiti na novi prestol.

IZ FRANCIE.

Odobritev jamstvene pogodbe med Francijo in Anglijo.

PARIZ, 21. (S.) Snoti se je vršila na orsayskem nabrežju izmenjava odobritev jamstvene pogodbe med Francijo in Anglijo.

IZ ANGLIJE.

Rusko vprašanje in dolnja zbornica.

LONDON, 20. Dolnja zbornica. Na razna vprašanja glede ruskih vprašanj je Lloyd George odgovoril, da vodijo politiko v baltičskih pokrajinah zaveznike in pridružene vlasti in ne samo Anglija. Blokada ruskih pristanišč se ne vrši v ožjem pomenu besede bloкаде. Mi smo podpirali baltičske pokrajine — je pristavil — v njihovi borbi proti boljševiški vladi, pojavljajo se operacije, katerih namen je ta, da se preprečijo nove vojne in da se onemogoči boljševiškim četam obstreljevanje pristanišč; preprečiti je treba, da bi priplule ladje, ki dovažajo boljševiškim četam potrebna živila, v baltičska pristanišča. To vprašanje je sedaj rešil led. — Na dve vprašanja, tičoč se nove mednarodne konference zaveznikov in pridruženih vlasti, ki se ima sestati, da skuša rešiti rusko vprašanje, je Bonnar Law rekel, da se konferenca mora sklicati, toda dan za sestanek da še ni določen. Rekel je: »O tem ne morem podati nobenega drugega pojasnila.« Nato je Lloyd George odgovoril na vprašanje, ali se povabijo na konferenco zastopniki držav, ki so tvorile storo rusko državo, skupno z zastopniki generala Denjinka, da bo to vprašanje brezdvomno proučevala medzaveznika konferenca skupno z drugimi važnimi vprašanji.

IZ AMERIKE.

Odgoditev razprave o mirovni pogodbi.

WASHINGTON, 20. (S.) Po neuspešnih naporih glasovanja za odobritev mirovne pogodbe, je senat odgodil novo razpravo o pogodbi na prve dni meseca januarja, s čimer se ovira vzpostavitev ameriških konzulatov v Nemčiji in izročitev nemških ladij in imetj, katere so zaplenile Zedinjene države tujeom. Republikanski senatorji trde, da se morejo odnosati z Nemčijo zopet vzpostaviti potom navadnega predloga s strani kongresa; za vsak slučaj je vlada sklenila, da se ne bo strinjala s to zahtevo republikancev.

Industrijska konferenca v Washingtonu.

WASHINGTON, 20. (S.) Predsednik Wilson je sklical novo industrijsko konferenco za prve dni decembra v Washingtonu.

Vprašanje nemških ladij.

WASHINGTON, 20. (S.) Naznanja se, da se parnik »Imperator« nemudoma izroči Nemčiji. Govori se, da je razprava o drugih nemških ladjah, ki so bile določene Zedinjenim državam, odvisna od izročitve nekaterih ladij za prevažanje petroleja, ki se nahajajo sedaj v Firth of Forthu.

Izgredi v Kairo.

KAIRO, 20. (S.) Tekom včeršnjega dneva je prišlo do raznih izgredov. Demonstranti so se polastili tramvajev. V sprevidu so korakali po glavnih mestnih ulicah; od spredaj so nosili egiptovske zastave. Tudi tuji so se pridružili demonstrantom, ki so obšli 5 mestnih okolišev. Tri policijski komisariji so bili pokodovani; mnogo agentov je bilo ranjenih. Egiptovska policija in pehotna sta streljali na množico in ubili več oseb; demonstrantje so nosili po ulicah metvice in ranjenec, da bi s tem še bolj nahuškali duhove mas. Nato je prišla angleška posadka, ki je z orožjem razenjala množico in vzpostavila red. Razne angleške konjeniške patrulje hajajo po mestnih ulicah; v mestu vlada popoln mir in red. Bilo je 10 mrtvih in najmanj 120 ranjenih oseb; izmed poslednjih je bilo 90 oseb ranjenih s strelnim orožjem.

Vstop Svice v Zvezo narodov.

BERN, 21. (S.) Zvezni svet je sklenil s 33 glasovi proti 6, da se podvrže sklepom gospodar-

skega sveta glede vstopa Svice v Zvezo narodov. Glasovali so proti 4 katoliški, 1 radikalci in 1 demokrat.

IZ ITALIJE.

Orlando o italijansko-jugoslovanskem vprašanju.

LONDON, 20. Orlando je imel v Palermu s poročevalcem lista »Daily Chronicle« pogovor, tekom katerega mu je zatrjeval, da je naredil kot delegat na mirovni konferenci vse, kar je mogel za blagor svoje države in da se ni dal zavesti od nepopolnosti. O italijansko-jugoslovanskem vprašanju se je izrazil Orlando takole:

»Zgodovina naših odnosov z Jugoslavijo, ki se zdi tako zmedena, je nasprotno zelo enostavna. Po porazu pri Kobarku sem prevzel jaz vodstvo vlade; Italija se je nahajala v tako obupnih razmerah, da je morala sprejeti vsako tudi najmanjšo pomoč. Takrat so se sestali jugoslovanski predstavniki z nami v Rimu, ki so pristali na naš predlog, naj bi se ne razpravljalo o teritorialnih vprašanjih, dokler je zmaga še tako daleč.«

Jaz sem z največjo iskrenostjo privolil na rimski dogovor. Toda takoj po premirju se je razlela bomba: Jugoslovani so zahtevali mejo ob Soči, kar je pomenjalo uničiti tri četrtine našega državnega programa. Takim zahtevam nismo, seveda mogli odgovoriti. Ali se morda more razpravljati s tistimi, ki nas prime za grlo z obema rokama?«

V nadaljnjem pogovoru je izjavil Orlando, da italijanske zasedbe po premirju niso nikakor pomenjale kako polastitve v svrhu popolne udeležitve londonske pogodbe.

Mi smo bili vedno pripravljeni — je izjavil Orlando — na popustitve od londonske pogodbe, toda nepopolnostvost uradnih jugoslovanskih zastopnikov je onemogočila vsak tozadevni sporazum. Na vsak način smatram, da so sedanja nesporazumjenja samo navidezna in začasna in upam, da pokažejo skupni italijanski in jugoslovanski interesi način trajnega sporazuma.

Vrhovni gospodarski svet v Rimu.

RIM, 21. (S.) Danes zjutraj ob 8 je prispel poseben vlak Pariz—Rim z odposlanci pri vrhovnem gospodarskem svetu; na postaji so bili navdušeno sprejeti.

RIM, 21. (S.) Minister za promet in trgovino Dante Ferraris je pozdravil v imenu italijanske vlade člane gospodarskega sveta. Opisal je težavni gospodarski položaj, v katerem se nahaja cela Evropa, splošno finančno vprašanje, ki do danes ni našlo še nikakšne bistvene rešitve, govori o pomankanju živil in sirov in vsled nezadostnega pridelovanja ter izrazil upanje, da zamore vrhovni gospodarski svet rešiti vsa ta važna vprašanja, ki so življenjskega pomena za Italijo in vse druge evropske dežele.

RIM, 21. Vrhovni gospodarski svet je imel danes popoldne prvo sejo. Zastopane so bile Anglija, Francija, Belgija in Italija ter vrhovni gospodarski svet v Londonu. Predsedništvo je prevzel Ferraris, ki je pozdravil zaveznike delegate. Svet je nato razpravljali o raznih vprašanjih, posebno o vprašanju prehrane, prometa po Donavi in finančnih razmerah zaveznikov držav. Jutri se bo razprava nadaljevala.

Socialisti bodo baše zahtevali priznanje delavskih svetov.

RIM, 20. Zagotavlja se, da namerava socialistična skupina predložiti že na prvi zbornični seji, naj se priznajo delavski sveti in njihova direktna zastopstva v parlamentu. S tem predlogom se baje strinja tudi Ljudska stranka.

Letnik 1900 klican pod orožje.

RIM, 20. Okrajna glavarstva so dobila ukaz, da dajo prirediti proglose, s katerimi se poziva od orožje drugo četrtletje letnika 1900. V nekaterih pokrajinah je bil ta proglas že objavljen.

Faidutti in Bugatto se vračata na Gorisko.

RIM, 20. Prihaja vest, da sta dobila bivša poslanca v dunajskem parlamentu, Bugatto in Faidutti, dovoljenje, da se povrmeta v Gradisko. Mons. Faidutti je bil rojen v Italiji, toda pozneje si je dal podeliti avstrijsko državljanstvo, da bi postal glavar grofije Gorisrke in poslanec na Dunaju.

Železniška nesreča v Rio de Janeiro.

RIO DE JANEIRO, 20. (S.) V predmestju Rio de Janeiro sta trčila osebn in tovorni vlak drug ob drugega; smatra se, da je 5 mrtvih in 50 ranjenih oseb.

Danes zvečer ob 20.30 se vrši v veliki dvorani Narod. doma „MARTINO VECER“ v prid ubožni deci.

»Tudi stokrat,« je izbruhnil Andro.

»Dobro; stori, kakor sem ti rekel in ko pojde vojska mimo, zakriči iz šume, kolikor ti dopušča grlo, te besede:

»Gjuro Mogaic, Jana te kliče.« Pazi dobro, ali se ti kdo odzove. Povprašuj, koliko orožja je ostalo na gradu. In potem se povrni somkaj, čim hitreje in poišči me v hiši Ilje Gregorice.«

Andro je zini in gledal za trenutek Gubca začuden; potem je zamežikal, pokimal z glavno in poletel proti Zaprešću. Gubec pa se je poslovil od župnika ter odšel v hišo svojega kuma Ilje.

Počasi so tekle nočne ure in tiho govorit sta sedela za mizo Mato in Ilja. Otroka sta že davno legla. Ze je ena luč dogorela in Kata je zataknila drugo na stebel, menčajot si zaspane oči. Naenkrat je zalajal pes, kmeta sta dvignila glavi, in kmalu na to je nekdo potkal na okno. Kata je odprla in v sobo je vstopil Andro, zapršen, zasoplen, ter se je spustil kakor kamen na klop vzdihnivši: »Ah! in brisajoč si z roko pot s čela.

»Govori!« je zaklical Mato, vzdignivši se na pol za mizo.

(Daj.)

PODLISTEK

Za staro pravdo.

(43)

Av gust Šenoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

»Pustite me, razbojnik, pustite me! Kaj hočete od mene. Kaj sem vam storil? Ako poznate Boga, odvezite mi roke! Pustite me razbojnik!«

„Obsodba vojne“

Giolitti je najosvobodilnejša politična osebnost v taboru nacionalistov in intervencionistov — slavilcev vojne in zmage — v Italiji. Ako bi bilo vse res, kar pišejo njihova glasila na račun Giolittija, bi bil ta stari državnik krivec vsega zla, ki tare Italijo: prava posebnost nesreča in poguba za kraljestvo.

Najhujša obtožba je ta, da je bil nasprotnik vojne, da je bil, ko je bil na oblasti, največješi branitelj zveze z Nemčijo in Avstrijo — to dedno sovražnico Italije —; da je bil v času velikega odločevanja, ali naj Italija vstopi, ali ne vstopi v vojno, v tesnih stikih z nemškimi in avstrijskimi državniki, da je bil pravi kum Dunaja in Berlina in intimus Billowa; da je — v tem se vrhovito obtožuje — zastavljal ves svoj vpliv in svoje (tudi te mu očitajo) spletkarje proti temu, da bi Italija vstopila v vojno proti osrednjima vlastima.

Mi, seveda, nimamo nikakega interesa na tem, da bi se zavzemali za Giolittija in da bi ga branili pred očitanji njegovih nasprotnikov — soplemenjakov. Idejno so nam vsojeteži tuji in tuj nam je tudi Giolitti, kajti: ko je nasprotoval vojni, je gotovo hotel koristiti le Italiji, seveda po svojem konceptu. Vnet Italijan je. Če nam je njegova državniška poudarila vendarle simpatičnejša, je to le zato, ker je imel pogum, da plava proti veliki desotici reki in resnica je, da je Giolitti bil in da ostane po svojih velikih političnih in državniških sposobnostih znamenit činitelj v političnem življenju Italije ne glede na to, ali bo v prihodnji zbornici več ali manj odkritih njegovih pristaev. Naj so tudi zmagali socialisti in katoliki: izid volitev pomenja, da je velika večina Italije sankcionirala protivno politiko Giolittijevo! Ta izid pomenja naravnost katastrofalen polom slavilcev vojne. Ob vsej veliki zmagi socialistov in katolikov so prinesle volitve Giolittiju veliko zadoščenje.

Turinski list „Stampa“, ki je, ako ne direktno glasilo Giolittija, pa vendar glasilo giolittijanstva, naglašuje to dejstvo s posebnim poudarkom. Veliki porast socialistov — pravi — pomenja ljudsko obsodbo vojne, pomenja obsodbo tistih, ki so odgovorni za vojno, in pa za način, kakor se je vodila vojna, in kakor je bila Italija vladana v času vojne!

Nadaljevala naglašuje, kako da vsaka vojna — tudi zmagovita — ostavlja v ljudstvu boli, nezadovoljstva in grenkosti. Ali, vojna, v katero je bila pognana Italija — v nepravem času, brez priprav, brez vsakega zmisla predvidnosti — je bila prekrvava in pogubna, da bi mogla dati zadostilo za vse neizmerne žrtve. In če bi bili — pravi „Stampa“ dalje — na nesrečo izgubili vojno, bi bila prišla silovita, revolucionarna eksplozija. Tako pa je prišla druga revolucija — z glasovnicami! Italija je zmagala — to je njena slava. Ali med gubami narodne zastave so se skrivali strankarski interesi, spekulacije na kri in solze naroda, vsakovrstno izkoriščanje najplemenitejšega narodnega čustva. V senci zastave in v imenu patrijotizma so minula štiri leta podlosti brezmerne: napadi na varnost države, razpisanje milijard, krivde in grehi: vojaški, finančni, politični in moralni škandali na „notranji fronti“, sramota kupčij s sovražnikom. Volitve so zrušile to politično stavbo vdolžilnih razredov.

Tako je moralo priti in je prišlo — pravi „Stampa“ ter zaključuje: Italijanska buržoazija mora izpremeniti smeri in se obnoviti! Ne briga nas, dali ni ta sodba morda pretirana od strankarskega nasprotstva. To pa je gotovo, da je veliki plebscit obsodil vojno!

Naravno je, da se poraženci sedaj razgledujejo na vse strani, od kje bi zasvetil žarek — tolažbe. Tolažbe se, da prav za prav niso zmagali socialisti in katoliki, obsodbe vojne, marveč da so odločili tisti, ki niso prišli voliti Slaba tolažba. Če toliko mase volilcev, ki so — kakor trdijo poraženci — nasprotniki socialne demokracije in klerikalizma, ni prišla na volišča, da bi uveljavila to svojo miselnost — je moral biti za to poseben, velik razlog, ki ne more biti drugi, nego da obsodijo vojno politiko! V tem ima giolittijansko glasilo gotovo prav. Se neko drugo tolažbo so iztaknili: v zadregi, v kateri da se boste nahajale stranki-zmagovalci radi tega, ker je izvoljenih vse polno novincev brez vsake politične izkušenosti in parlamentarne rutine. To je že res. Ali to velja tudi za poražence. Koliko njihovih najboljših mož sploh ni več kandidiral, koliko jih je propadlo na volitvi! Tudi vsi ti so nadomeščeni z novinci! Če je že vsojevitvež postreženo z zadrego na nasprotni strani (na kateri pa bodo trpeli, kakor rečeno, tudi oni sami) potem je to znak, da jih je nesreča napravila zelo skromne in da so sami v — zadregi na svojem lovu po tolažbah! Kak gospodar je to, ki stavi svoje nade v požar v sosedovi hiši? Kako brezpameten je sosed, ki se raduje na neprikladih sosedah, ne meneč se za to, da bi ta sosed mogel v svoji jezi zažgati — sosedovo hišo?!! Naj ne pozabljajo nikar, da je italijanski socializem pristal k tretji internacionali! Zagoreti bi utegnili marksistova hiša, tudi zelo visoka! In: če bo nesreča za Italijo, ker dobi slab in nesposoben parlament — kdo je kriv na tem? Tisti, ki so tirali politiko, ki jo je narod sedaj hotel obsoditi in je zato volil — novince! V tem je neizmerna pomembnost izida volitev v Italiji!

Odstop Tittoni?

Tukajšnji „Piccolo“ je dobil iz Rima informacijo, da se v tamošnjih političnih krogih razširja vest, da Tittoni odstopi od mesta ministra za zunanje stvari in s tem, seveda, tudi od načelnikstva italijanske delegacije v Parizu. Prvi vzrok temu da je Tittoni — slabo zdravje. (Samo čudno je, da neprijetni in nezaželeni politični dogodki tako radi povzročajo bolezni pri takih gospodih!) Zdravstveno stanje Tittonijevo da je tako, da bi ne mogel prebiti v Parizu nove zime. Verjetneje se nam zdi drugi razlog, na katerega pa informacija je bolj namiguje. Tittoni da je od nekdanj

užival simpatije katolikov in zato da je verjetno, da ne bo več pripadel Nittijevemu kabinetu! Če znamo prav aklopati, bi rekli, da je bolezen Tittonija bolj politična naravi. Mari pa sluti Tittoni — ki da ima simpatije katolikov —, da bodo katoliki v opoziciji odklanjali Nittija? Če je temu tako, bi bil Tittoni zelo previden mož, ki zapušča ladjo, preden se ta začne poplajati! Seveda moti nekoliko to domnevno dejstvo, da v Nittijevem ministru sedijo tudi pristaja ljudske stranke Nava. To pa je le dozdevno — v resnici ne. Saj more tudi Nava pravočasno zapustiti ladjo! Saj govori tudi informacija „Piccola“ o možnosti, da bo Tittoni naslednik Nittijev kot načelnik koncentracijskega kabineta. Nič čudnega bi ne bilo, če bi prišlo tako. V zadnjih dneh pred volitvami se je Nitti odločno nagnil na nacionalistično stran. Nacionalistov ni pridobil, ker mu ne zaupajo, prejšnje somišljenike je odbil, a pri katolikih — nimam simpatij. Nič čudnega torej, ako bi padel minister, ki se mu desna in leva roka nima kam zanesljivo prijeti. — Po dolžnosti kronistov naj zabeležimo še, da se širi tudi glas, da postane Tittoni predsednik senata. Tudi ta vest bi kazala, da kazalec ne kaže na pot: nazaj v Pariz. Pač pa nas postavlja pred veliko, — veliko vprašanje, ki se steza čez mejo Italije tja ven na široko polje. V tem dejstvu je pa široki svet teža pomembnosti volitev v Italiji!

Domače vesti.

Se nas ne razumejo — naši socialni demokrati namreč. Te dni je eden slovenskih socialnih demokratov — trezen, pameten, inteligenten mož — v razgovoru z nami obžaloval, da se mi hudebimo na slovenske socialne demokrate, ker so se spojili z italijansko socialno demokracijo. Bodočnost da pokaže, da bo to koristno za stvar naroda v teh pokrajinah. To svojo trditve je podkrepil tudi s konkretnimi podatki. Vnovič moramo naglašati, da si mi ne prisvajamo nikake pravice, da bi socialni demokrati arinjali strankarsko taktiko, ali da bi jim zamerjali, če se družijo s tem, ali onim za presrečevanje svojih specifičnih socialističnih ciljev. Ne, ne, tega jim ne zamerjamo. Sporno vprašanje je le — kolikokrat se bomo morali to naglašati? — ali naj socialni demokrati sodelujejo z nami, ko gre za doseganje ciljev, ki prvo skupni interes celega naroda? Tako a. pr., kakor delajo nemški, francoski, češki socialisti in kakor vstopijo sedaj — glasom vesti, ki prihajajo iz Budimpešte — madžarski socialisti v koncentracijo z drugimi strankami, da rešijo deželo iz strašne zmešnjave! Le to vprašanje je v razpravi med nami in socialisti! In socialni demokrati naj nam verujejo, da bomo mi — ako v novem združenju res dosežemo koristi tudi za stvar našega naroda — prvi, ki bomo to beležili z zadoščenjem, in da nas ne bo pri tem nič oviralo dejstvo, da smo si politični nasprotniki. Naše pravilo je: zaslugi priznanje.

A govore, B pa nočejo izreči! Nedavno je priobčila graška „Tagespost“ članek, ki se je bavil z bodočim položajem nemškega dela južnega Tirola, ki ga je mirovna pogodba prisodila Italiji. Članek je zahteval popolno narodno in upravno avtonomijo za to bodočo nemško državljane Italije. Na ta članek se je odzval milanski „Secolo“ in mu — pribral brezpogovorno, izrečno naglašujoč, kako da bo od razpoloženja teh Nemcev odvignala bodoča politika nemške Avstrije in temu dosledno tudi razmerje med Italijo in Nemško Avstrijo — politično in gospodarsko. Tudi milanski list zahteval, naj se zahtevam Nemcev južnega Tirola zdosti v narodnem in upravnem pogledu, kajti južnotirolski Nemci da bodo most, ki bo spajal nemški in italijanski narod! Popolnoma prav. Tudi mi se pridružujemo temu soglasju kot tretji. Ali značilno je, da ti italijanski listi tako srčno izrekajo svoj A, nikakor pa jim noče iz poretja jugoslovanski B, čeprav so tudi od italijanske strani posamezni glasovi, ki si ne zatikajo oči pred potrebo tega B. Nedavno temu je napisal neki italijanski politik besedo: Ali nam je to prijetno, ali ne, računati moramo a dejstvom, da nam bodo Jugoslavlani — pa naj bo meja par kilometrov bližje, ali dalje — sosedje in da bomo morali iskati žnjiti gospodarskih stikov! — Ne vemo, ali italijanski politiki ne izpovedujejo te resnice, ali pa jim stari predsodki ne dopuščajo, da bi jo tudi izrekli. In čudno! Zavzamejo se za dobro razmerje z Nemci iz gospodarskih razlogov, nič pa ne čujejo, kako posvetilni duhovi nemške Avstrije iz istih gospodarskih razlogov odkrito zahtevajo dobrega razmerja do Jugoslovije: ker bo avstrijska republika neizogibno potrebovala jugoslovanska tržišča za oddajanje svojih industrijskih izdelkov in za dobivanje potrebnih živin! A za Italijo obstoji še neka tretja, naravnost življenska potreba dobrega razmerja do dežel na Balkanu: milijone ljudi ima, ki jih ne more sama rešiti in ki morajo v svet za kruhom! In na Balkanu bo dela, ker tam se prične novo življenje. ...! Ali ni torej potrebno, da si s pametno, od vseh navlak iz minulih dob osvobodimo in očistimo politiko postavi tudi most do jugoslovanskih dežel? Ako ne stori tega pravočasno, ako se bo puščala še nadalje zavajati od ljudi, ki lahko kriče, ker nimajo ničesar izgubiti, ako se ne bo mogla hitro odločiti za B za nemskim A — ne vemo, kako bo? Huda bo kazen v prekasnem kesu!

Selstveni urad, ulica Torre bianca št. 39, I. nadstropje v prostorih Podpornega društva, javlja, da se je vpisovanje za prihodnji transport, kateri se izvrši prve dni meseca decembra, zaključilo danes 22. t. m.

Prazne besede. Grof Apponyi, večkratni ogrski minister, eden izmed prvakov krute madžarske oligarhije, je rekel v razgovoru z nekim madžarskim žurnalistom o možnosti razrešitve sedanje zmešnjave na Madžarskem, da ne pozna ne verskega, ne narodnega sovrstva, ker preganjanje ni nikakoli politika! Zanj je naglasnje je resnično, prvo pa — iz ust grofa Apponyja — je udarec resnici v obraz. Ko je bil ta mož novim ministrom, je bila vsa njegova školska politika vsmerjena v zatiranje šolstva, narodnosti in v brutalno medžarizacijo. Kako lahko izgovarjajo tudi nasilniki — tepe besede! Poslušaj pa, če nimajo več moči, da bi zatirali in čuščili. Tudi grof Appony je bil med „stebri“ dunajskega nemško-madžarskega režima in svetovalec Dunaja. Tudi on je pomagal dovaljati monarhijo do — pogube! Sedaj pa se je zavedel, da preganjanje ni nikakoli politika! Bržčas slutiti, da ne bo imel več prilike, da bi mogel tirati tako peldensko — politiko!

Zveza slovenskih županov po vojni prizadevati občin na Primorskem v Gorici bo imela svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 27. t. m. ob 10. uri popoldne v dvorani restavracije „pri treh kromah“ z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju; 2. poročilo predsednikov; 3. volitev odbora in sicer: a) predsednika, b) podpredsednika, c) petih odbornikov, d) treh namestnikov in d) treh pregledovalcev računov; 4. služnosti. — Ni treba posebej poudarjati velike

važnosti in velikega pomena „Zveze slov. županov“ kot gospodarske organizacije. Razna neresna vprašanja kakor podpore, odškodnine, popravila, obnove itd. slijo županstva k skupnemu delovanju. Zatorej vsom: nasvidenje na občnem zboru!

Prof. Otokar Zeithammer. Nemško šole odličnega Celja, ki je umrl v Pragi dne 13. t. m. v visoki starosti 87. let. Pokojni Zeithammer je bil vrstnik pokojnega narodnega patrijarha, velikega dr. Frana L. Riegla in njegov soročec na čelu nekdanjega močnega staročeške stranke. Pokojnik je bil sestavitelj raznih čeških adres in spomenik, s katerimi so Čehi odgovarjali na osarske poslanice iz dobe Potockega in Hohenwarta. Čeli so tirali takozvano deklaracijsko politiko in niso sodelovali v državnem zboru. Skozi 16 let so se puščali češki poslanci voliti, a na Dunaj niso šli. Z Otokarjem Zeithammerjem se je ministriki predsednik Potocky pogajal za vstop Čehov v državni zbor, pogajanja pa so se razbila. Odlično je sodeloval pokojnik tudi na pogajanjih z grofom Hohenwartom, ministrom predsedništvom leta 1870. radi takozvanih fundamentalnih člankov za sporazum z Nemci. Vihar, ki je vstal na Češkem proti namerovanju dogovorom, je odnesel sedlo staročeške stranke in dedščino so nastopili Mađocheši Šole grof Taafe je v letu 1879. pridobil Čeha za aktivno politiko — za vstop v državni zbor. Pred kratkim je umrl — tudi v visoki starosti — strankarski tovarš pokojnika dr. Matušk. Od tistih, ki so podpisali omenjeni sporazum z Nemci, živi sedaj še edino še Nemec baron Plener. S Zeithammerjem izgiba ena najkarmatnejših osebnosti iz časov nekdanjega velikega političnega valovanja na Češkem.

Slovensko gledališče. Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi. Popoldne ob 15 se petič in zadnjič ponovi slatno uspeha A. Bissonova triletska burka „Nadzemni spalniki vozov“ z g. Silo v glavni ulogi. Ta burka je tako zabavna, da se gledalec ne more vzdržati smeha od prvega do zadnjega prizora. Zvečer ob 20 se prvič ponovi triletska burka „Madame Bonivard“ z g. Silo in go. Silovo v glavnih ulogah. Pri četrtkovni premieri je žela ta burka obilo priznanja in pohvale. — Vstopnice so v predprodaji pri blagajničarki v veži „Nar. doma“.

V Rojano bo jutri ob 16 kmetsko razpravljanje v prostorih Konsumnega društva.

Kmetstvo razpravljanje, ki se je vršilo v nedeljo v Padričah, je bilo prav dobro obiskano. Strokovni tajnik je predaval o živinoreji, o travniškem gospodarstvu in o sadjarstvu ter pozival kmetovalce na skupno delovanje v okviru naše Tržaške kmetijske družbe, na kar se je sestavil gospodarski svet. Izvoljeni so bili: kot predsednik gospodarskega sveta g. Grgič Anton št. 7 in kot zaupnik g. Kalc Jožef št. 22 in Grgič Luka št. 19, vsi v Padričah.

Miklavžev večer se priredi pri Sv. Jakobu v nedeljo, dne 7. decembra, ob 5 popoldne v dvorani „Del. kons. društva pri Sv. Jakobu“. Čisti dobček je namenjen otroškemu vrtcu za plačilo najemnine. Sentiakobčani, pomagajte podružnici CEMD in njeni veliki stiski!

Mestna zastavljavnica. Danes se bodo prodajali razni že zapadli nedragoceni predmeti serije 144 od št. 202401 do št. 203400.

Zopet nesreča v vrhlem predoru. Včeraj jutraj je vozil tovorni vlak okoli 730 proti vrhlem predoru; skozi predor je šel seveda vlak z manjšo hitrostjo, ker pelje proga navzgor. Poročali smo že večkrat, da so se pripetile razne nesreče v tem predoru vsled gostega dima, ki napolni predor vsakokrat, ko gre vlak proti Opčinam navzgor. Tudi včeraj bi se bila skoraj zadušila dva železničarja v predoru. Ko je prišel vlak iz predora je zapazil kurjač strojevodjo Guastinija, ki je ležal v nezavesti na lokomotivi; glavna in roki so mu visele iz voza. Na predzadnjem vagonu pa so našli železničarja Konsolata Conda, ki je ležal v nezavesti; na obrazu je imel hlače, ki si jo je baje povzročil pri padcu. Kmalu potem, ko se je vlak ustavil, je prišel zdravnik rešne postaje, ki je podal obema prve potrebne pomoči; nato so ju odpeljali v mestno bolnišnico.

Na „delus“. Pred prodajalno aprovizacijske komisije v ulici Giorgio Vasari je nekdo nakladal na voz razna živila. Nekd Ivan R. in njegov prijatelj Josip D. sta pazljivo gledala na voz, ozhroma na blago, ki je je mož nakladati. Josip D. pa je v primeren momentu vzel z voza procejen kos slanine, katero je skril pod lopit in zbežal. Šel je mimo orožnika, ki je vse videl in ustavil zmovala. Slanino je moral moč vrniti. Orožnik pa je vzel za vsak slučaj tudi njegovega prijatelja Josipa D. s seboj in oba aretiranca oddal v zapor.

S kočijo so se hoteli odpeljati. Minulo noč je pustil izvošček Ivan Stegorin v ulici Milano svojo kočijo in konja za nekoliko časa brez varstva pred neko hišo, v katero je stopil po svojih opravilih. Ko se je vrnil na ulico, je videl, kako so trije gospodarji stopili v njegovo kočijo in pogrnili konja. Stegorin je tekel za njimi. Ko je prišel do orožniške postaje v ulici del Orologio, je povečal, kar se mu je pripetilo orožnikom, ki so takoj sedli na kolese in tekli za postojanki. Pri Sv. Andreju so jih orožniki doleteli; dva „gospoda“ sta se pravočasno zbežala in se izgubila v temi, tretjega pa so orožniki aretirali. „Kočijaž“ se imenuje Jordan Glaschi, star 24 let, že znan tat, ki se je že večkrat udeležil „neznanih“ tatvin.

Neznani tatovi so vdrl prednočnim v čevljarnico Humberta Nobestija, kateremu so ukradli za 11.200 lir čevljev in usnja. O tatovih ni ne duha ne sluha. Nobestij je javil tatvino na orožniški postaji.

Tatvina. Včeraj popoldne je izginil iz pisarne pivovarne „Puntigam“ nekemu Ferruccio Polazzu jopič vreden 150 lir. — Zepni tat je včeraj izmaknil Heleni Körtnerjevi ročno torbico, v kateri je imela 245 lir.

Padec. Elsa Cisko, stara 70 let, je včeraj padla po stopnicah in dobila poškodbe na raznih krajih telesa. Prvo pomoč je dobila na rešilni postaji.

Zivni napad. Sorodniki so hoteli odnehati Alojzija G., ki trpi na živčni bolezni že več časa, s seboj v Logatec. Na kužni postaji pa ga je napadel silen živčni napad. Morali so poklicati zdravnik — Trevesove postojke, ki je kmalu prišel z avtomobilom in pomiril Alojzija G., katerega je spremljal trežnik v vagonu.

Požar. Včeraj popoldne ob 15 je začelo goreti v prodajalni Franciška Sandrija v ulici Loggia 5. Ognjenicem se je kmalu posrečilo pogasiti ogenj. Škoda znaša 400 lir.

Štefanija Grmek
Mihael Grgič
poročena
Štanjel Sv. Ivan

Pepina Franetič
Karel Gerlanc
danes poročena
St. Vid Vipava Opčine

Poslano*)
Srebrn denar kupujem po najvišjih cenah.
ALOJZI POVH
urar in zlatar, sodni izvedenec
Trst, Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera)

MALI OGLASI
se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristojbina L. 1.—, Debele črke 20 stot beseda. Najmanjša pris. oblika L. 2.—

MLADENIČ išče stanovanje s hrano ali brez hrane v bližini sv. Jakoba ali na trgu Garibaldi. — Naslov Scuole nuove št. 19, IV. nad. levo. 4373

PRODA se konjiček in oslica. Gabrovica št. 13. Istara. 4375

RADI selitve prodam pohištvo v dobrem stanju. Anastasio št. 16, vrela 3. 4376

KROJČARICA Avgust Štular ul. S. Francesco d'Asisi št. 34, III. je edina dobroznana krojčarica v Trstu. 3367

HISA se odda v najem. Lir. 40. Scuola Santa 307. Stefan Babuder. 4358

LEPA moderna salonska garnitura se prod. — Gorica ul. Morelli 40, II. Primožič. 3335

KROJČARICA Rupnik Fr. ul. Goppa 10 L, su pr-poroča občinstvu iz mesta in okolice. 4177

VEČ VAGONOV klanj hrastovih drv prod. Iva Zelen v Senožečah. 4359

UCENCA IN UCENKO 14-15 letna, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino mešanega blaga. Senožeče 187. 4306

HISA v Rojano, „Dodici Moreri“, se prod. se 4000 L. Naslov Kančič, Caffè Fabris. 4370

KAREL ŠISKOVIC v Cernemkalu išče poštenega sela, od 18-30 let starega, za prenašanje pošte po enkrat na dan iz Cernemkalu v Klanec. Kozino in nazaj. Plača po dogovoru. 3336

SREBRN DENAR in zlato kupuje po najvišjih cenah urar, ul. Manzoni 17, vr. 2, priš. 4332

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24, Gorica Corso št. 36 na dvorišču. P 711

Centeni inserenti, kateri nam pošiljajo oglase z dežele, naj nam oproste, če je oglaš šele 10-15 dni pozneje objavljen, ker temu nismo krivi mi, ampak neurejene pošne razmere. — Prosimo tudi, da se oglasi plačajo antecipatno.

ZLATARNICA G. PINO, TRST
se nahaja na Korzu št. 13 (blizu zlatarnica G. Z. KOVITZ & Figli.)
Velika izbira srebrnih in zlatih in, uhanov, verig itd.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.
(Lastna palača). Ustanovljena leta 1838.
Zavarov. proti škodi, povzročeni na ognju, strelu in eksplozijah. Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanja proti tatvini z vlonom. Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem. Zivljenska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah. Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199,625,992.40. Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) K 516,405,849.—. Čukar obstoja družba, je bilo v vseh branžah izplačano na škodah K 872,453,443.85. Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih.

NA DEBELO:
Nogavice, žepni robci, naglavne rute, razne maje, česalniki, pisemski papir, pipe, radirke, traki za čevlje, vsakovrstni gumbi in drugo blago.
GIACOMO LEVI, Trst, u. S. Nicolò št. 19

D. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Brezplačno izdajanje zob, pmočevanje in umetni zobne

40 Alla città di Trieste 40
ul. G. Carducci (prej Torretta) 35
Izgotovljene moške obleke lasnega izdelka
Črne modre, sive obleke L. 90.—
Dežni plašči L. 105.—
Površniki L. 130.—
Hlače za delo L. 15.—
Obleke za delo L. 38.—
Volnene srajce L. 9.—
Velika izbira vsakovrstnih oblek za moške in dečke po absolutno konkurenčnih cenah. Sprejemajo se naročila po meri za obleke in površnike. — Delo se izvršuje v 24 urah.

DRVA,
sveža in suha, 1 meter dolga, se kupujejo. —
Ponudbe z navedbo cene franko vagon od-
dajne postaje, količine in dobavnega roka pod
sifro „ANCONA“ poste restante Trst.
Maribor.
Kdor želi posestva, hiše, vile,
prodajalne itd. mu da pojasnila
rojak JANKO TROŠT, Maribor
Ferdinandova ulica 3, III.

UMETNI ZORJE
z in brez čelusti, zlate krone in tudi obrobil
VILEM TUSCHER
Trst, ul. 30. oktobra (ex Casarini) 14, I.
Ordinira od 9 prep. do 6 večer.

JADRANSKABANKA
Deln. glav. K 30,131,000, Rezerva K 3,344,000
Centrala: TRST
Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Gora, Ljubljana, Metković, Postaja Spil. Sibenice, Zadar
Ekspozitura: Kranj
Obavljajo vse v bančno strogo spajajoče posle

Sprejema vloga
na hranilne knjižice proti 1/2%, letni obrestim v bankogiro-prometu proti 3% letni obrestim. Za odpoved navezane zneska sprejema po najugodnejši pogotini, ki se imajo pogotiti od slučaja do slučaja.
Daje v najam varnostno prebivala (Glasje, Isonizit).
Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—16

Proda se lepa, skoraj nova
HIŠA
v najboljši zdravi, solnčnati legi
Trsta.
Hiša ima 3 nadstropja in pritličje, skupaj 8 stanovanj; vsako stanovanje ima 4 sobe, sobico in kuhinjo, vodno napeljavo, plin in električno luč. Pred hišo je lep vrt.
Nese letno 11.000 L. Vse oddano. Cena nizka; proti takojšnemu plačilu.
Pojasnila daje inseratni oddelek Edinosti pod št. 120.000.

Strup
za miši in podgane
povzroča med mišmi in podganami kugo, vsled katere poginejo vse v najkrajšem času, ker ena dobi bolezen od druge. Za vse druge živali je „strup za miši“ brez učinka in nevarnosti.
Ena doza s p. štino vred 2 liri.
Lekarna IVAN MED v Vipavi.
Zaloga: Okrajna lekarna v Sežani, G. Brečič-Antonlazzo, G. Baccarich, lek. rna v Postojni, lekarna k sv. Cirilu in Metodu. — Ivan Dorčić v Pazinu.

Umetno-fotografični atelje
Slike - povečanje - slike na porcel. ploščah, umetne slike v velikih oblikah.
Trst — ulica Acquedotto, šte. 27 — Trst
Pozor! — Govori se slovensko in hrvatsko-srbski! — Pozor!